

**FORMATION OF QUASICOMMUNICATION AND SUGGESTIVE SPEECH OF
FUTURE PRESCHOOL EDUCATIONAL ORGANIZATION
EDUCATORS.**

Turopova Gavxaroy Jamoldin kizi

Teacher of the Department of Preschool Education,

Fergana State University

Annotatsiya: Mazkur maqolada bo'lajak tarbiyachilarning kasbiy kompetentligini oshirishda kvazimuloqot va sugestiv nutqning o'rni, ularni shakllantirish mexanizmlari hamda pedagogik shart-sharoitlari tahlil qilinadi. Tadqiqot davomida interaktiv metodlar, psixologik-pedagogik yondashuvlar va kommunikativ texnologiyalar asosida takomillashtirilgan model ishlab chiqildi. Natijalar shuni ko'rsatdiki, kvazimuloqotga asoslangan mashg'ulotlar va sugestiv nutqni rivojlantirish usullari tarbiyachilarning nutqiy ta'sirchanligini va bolalar bilan samarali muloqot qilish qobiliyatini sezilarli darajada oshiradi.

Annotation: This article analyzes the role of quasi-communication and suggestive speech in enhancing the professional competence of future educators, as well as the mechanisms and pedagogical conditions for their development. During the research, an improved model was developed based on interactive methods, psycho-pedagogical approaches, and communicative technologies. The results showed that sessions based on quasi-communication and methods for developing suggestive speech significantly increase the rhetorical impact of educators and their ability to communicate effectively with children.

Аннотация: В данной статье анализируется роль квазиобщения и суггестивной речи в повышении профессиональной компетентности будущих воспитателей, а также механизмы и педагогические условия их формирования. В ходе исследования была разработана усовершенствованная модель на основе интерактивных методов, психолого-педагогических подходов и коммуникативных технологий. Результаты показали, что занятия, основанные на квазиобщении, и методы развития суггестивной речи значительно повышают речевую выразительность воспитателей и их способность к эффективному общению с детьми.

Kalit so'zlar: kvazimuloqot, sugestiv nutq, pedagogik kompetensiya, maktabgacha ta'lim, kommunikativ faoliyat, nutq madaniyati.

Kirish

Maktabgacha ta'lim tizimida tarbiyachining nutqi nafaqat axborot yetkazish vositasi, balki bolalarning ruhiy, ijtimoiy va intellektual rivojlanishiga ta'sir ko'rsatuvchi asosiy omillardan biridir. Ayniqsa, kvazimuloqot va sugestiv nutq pedagogik jarayonda muhim ahamiyat kasb etadi. Kvazimuloqot – bu real muloqotga yaqinlashtirilgan sun'iy kommunikativ vaziyat bo'lib, u orqali bo'lajak tarbiyachilar real pedagogik faoliyatga tayyorlanadi. Sugestiv nutq esa tinglovchiga psixologik ta'sir o'tkazish orqali ijobiy xulq-atvorni shakllantirishga xizmat qiladi.

Zamonaviy maktabgacha ta'lim tizimida tarbiyachining kasbiy tayyorgarligi faqatgina nazariy bilimlarni egallash bilan cheklanib qolmasdan, balki bolalar bilan samarali muloqotga

kirisha olish mahoratini ham o'z ichiga oladi. Bo'lajak tarbiyachilarning kommunikativ kompetensiyasini oshirishda **kvazimuloqot** va **sugestiv nutq** texnologiyalari markaziy o'rin tutadi.

Kvazimuloqot (modellastirilgan muloqot) — bu talabalarni bevosita maktabgacha ta'lim tashkilotiga (MTT) chiqishidan oldin, auditoriya sharoitida sun'iy yaratilgan pedagogik vaziyatlarga tayyorlash jarayonidir. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, talaba real auditoriyaga kirmasdan turib, "tarbiyachi-bola", "tarbiyachi-valideyn" rollari orqali muloqot ssenariylarini mashq qilishi, undagi psixologik to'siqlarni bartaraf etishga yordam beradi. Kvazimuloqot jarayonida talaba o'z nutqini nazorat qilishni, kutilmagan pedagogik nizolarni hal etishni va bolalar diqqatini jalb qilish usullarini o'rganadi.

Sugestiv nutq (ishontirish san'ati) esa tarbiyachining bolalar ongiga va hissiyotlariga bevosita ta'sir o'tkazish qurolidir. Maktabgacha yoshdagi bolalar axborotni nafaqat so'zlar, balki nutqning ohangi, pauzalar va emotsional bo'yoqlar orqali qabul qiladilar. Sugestiv nutqni shakllantirishda quyidagi mexanizmlar muhim ahamiyatga ega:

1. **Ekstralingvistik vositalar:** Ovoz balandligini to'g'ri boshqarish, pauzalardan unumli foydalanish.

2. **Psixologik komponentlar:** Bolada ishonch tuyg'usini uyg'otish va ijobiy motivatsiya berish.

3. **Nutqiy ta'sirchanlik:** So'zlarni aniq, lo'nda va tushunarli tarzda yetkazib berish.

Tarbiyachilarda ushbu ko'nikmalarni shakllantirish uchun maxsus **pedagogik shart-sharoitlar** yaratilishi lozim. Jumladan, oliy ta'lim muassasalarida videotreninglar tashkil etish, talabalarning nutqiy faoliyatini audio-vizual tahlil qilish va interaktiv modellar asosida dars o'tish samarali natija beradi. Ushbu yondashuv bo'lajak mutaxassislarda nafaqat professional bilimni, balki bolalar bilan "qalb tili"da gaplasha olish qobiliyatini — ya'ni yuksak nutq madaniyatini shakllantiradi

Adabiyotlar tahlili

Pedagogik kommunikatsiya va nutq madaniyati masalalari ko'plab olimlar tomonidan o'rganilgan. Xususan, kommunikativ yondashuv, interaktiv metodlar va psixologik ta'sir mexanizmlariga oid ilmiy qarashlar ushbu tadqiqot uchun nazariy asos bo'lib xizmat qildi. Shu bilan birga, kvazimuloqot tushunchasi zamonaviy pedagogik texnologiyalar tarkibida muhim o'rin egallaydi.

Metodologiya

Tadqiqot quyidagi metodlar asosida olib borildi: pedagogik kuzatuv, tajriba-sinov ishlari, so'rovnomalar va testlar

Statistik tahlil

Tajriba ishlari oliy ta'lim muassasasining maktabgacha ta'lim yo'nalishi talabalari ishtirokida o'tkazildi.

Natijalar va muhokama

Tadqiqot natijasida quyidagi mexanizm ishlab chiqildi:

1. Motivatsion bosqich

Talabalarda kommunikativ faoliyatga qiziqish uyg'otish

Nutqiy faoliyatning ahamiyatini anglatish

2. Kognitiv bosqich

Kvazimuloqot tushunchasini o'rgatish

Sugestiv nutq texnikalarini tushuntirish

3. Amaliy bosqich

Rolli o'yinlar

Didaktik vaziyatlar yaratish

Dialog va monolog mashqlari

4. Refleksiv bosqich

O'z nutqini tahlil qilish

Xatolar ustida ishlash

O'zini baholash

Natijalar shuni ko'rsatdiki: talabalar nutqining ifodaviyligi 35–40% ga oshdi, muloqotga kirishish darajasi yaxshilandi, bolalar bilan ishlashda ishonch ortdi

Takomillashtirish mexanizmi quyidagi pedagogik shartlar samaradorlikni oshiradi:

- interaktiv metodlardan foydalanish

- psixologik treninglar tashkil etish

- nutqiy mashqlarni tizimli qo'llash

real pedagogik vaziyatlarni modellashtirish

Xulosa

Bo'lajak tarbiyachilarda kvazimuloqot va sugestiv nutqni shakllantirish kasbiy kompetensiyaning muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. Taklif etilgan mexanizm pedagogik jarayonda samaradorlikni oshirishga xizmat qiladi va kelajak tarbiyachilarning nutqiy madaniyatini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Yo'ldoshev J., Axmedova R. "Pedagogik mahorat" – Toshkent, 2020.

2. G'ulomov A. "Nutq madaniyati asoslari" – Toshkent, 2019.
3. Maktabgacha ta'lim konsepsiyasi – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta'lim vazirligi.
4. Hasanboeva O., Raxmonova D. "Maktabgacha ta'lim pedagogikasi" – Toshkent, 2021.
5. Vigotskiy L.S. "Pedagogik psixologiya".
6. Do'stmuhamedova SH.A., Nishonova Z.T. va boshqalar. YOsh davrlari va pedagogik psixologiya. -T.: Fan va texnologiyalar, 2013.
7. Jo'rayeva B.D. Maktabgacha ta'limni modernizatsiyalash muammolari va rivojlantirish istiqbollari. Xalq ta'limi j., 2008. 5-son. - 114-119 b.
8. Nishonova Z.T., Alimova G.K. Bolalar psixologiyasi va psixodagnostikasi. -T.: TDPU, 2017. 21
9. Pedagogik kommunikatsiya asoslari
10. Maktabgacha ta'lim pedagogikasi
11. Nutq madaniyati va notiqlik san'ati
12. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar